

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 14 (685)

Gorica - četrtek 5. aprila 1962 - Trst

Posamezna številka L. 30

ODTUJENOST

NEKAJ VZROKOV ZA NEVERO
MED NASIMI LJUDMI

Oglejmo si nekaj vzrokov, zakaj so se naši ljudje Bogu odtujili in se zaradi tega versko ne udejstvujejo: opuščajo molitev, ne zahajajo k maši, ne prejemajo zakramentov, ne spoštujejo Cerkev in njenih predstojnikov in pozabljajo na krščansko življenje.

Rekel sem: »Odtujili so se«, ker se pač vsi dobro zavedamo, da nekoč ni bilo take nevere. Vedno so živeli ljudje, ki v Boga niso verovali, a ta nevera ni imela tako poraznih posledic. Ponemok je bilo včasih versko življenje tako ukoreninjeno, da je bilo v javnosti težko odkrito pokazati nevero. Pri mnogih je bila vera le nekaj tradicionalnega. Bila je le navada. In v tem najdemo razlago, da je marsikateri naš človek, ki je prišel iz dežele v mesto ali v mestno okolico, opustil zahajanje v cerkev in sčasoma pretrgal vsako zvezo s Cerkvijo in z Bogom. Znašel se je v drugačnem okolju in v drugih razmerah in je opazil, da sta njegova vera in versko življenje le neka navada, brez trdnih korenin. Bila je navada brez osebnega trdnega prepričanja. Zadoščoval je majhen piš in mož je omahnil. Zašel je med druge ljudi in, ker je prišel v kraj, kjer ljudje niso hodili v cerkev, ni imel poguma, da bi šel sam ali z družino, in tako je vse opustil. Če mu je vest kaj očitala, je pač z rameni skomignil in si rekel: Tu ni take navade; tu ljudje ne hodijo v cerkev, zato tudi jaz ne grem.

Tako se je godilo nekdanj, tako se godi danes. Koliko naših ljudi, ki so prišli iz notranjosti dežele in so bili narodno in versko zavedni, je tu pri nas pod vplivom okolja vse opustilo! To je nesreča naših ljudi tu in po svetu.

Bivši škofijski generalni vikar, Carlo Meccia, ki je umrl pred nekaj leti, me je večkrat vprašal: »Zakaj vaši ljudje, ko pridejo v mesto, izgubijo narodno in versko zavednost?« Težko je odjeknil v moji duši ta očitek. Skušal sem izkušnemu in pravičnemu možu oporekati, a zagotovil mi je: »Star sem že, marsikaj vem in večkrat sem na svojem službenem mestu v škofijskem uradu to ugotovil. Skoda je, da je tako,« je dostavil. Izkušnja povojnih let me je prepričala, da je stari monsignor povedal bridko resnico.

NARODNO NASILJE

Za sama sprememba okolja, kraja in navad je zadostovala, da so mnogi naši ljudje zgubili vero. Pomislimo pa, da so bili ti ljudje izpostavljeni vrsto let raznim težavam in sitnostim. Niso smeli uporabljati svojega jezika, včasih niso smeli javno v materinem jeziku Boga častiti. Zgodilo se je celo, da so jih izganjali iz cerkve. Cerkevne oblasti niso mogle ali niso znale prepričati teh stvari. Duhovnikov je bilo zelo malo in so imeli zvezane roke, da marsičesa niso mogli storiti, kar bi radi, da bi se vera ohranila.

Vse to je naše ljudi silno bolelo in vsakalokloboke rane verskemu življenju. Zal mnogi te preteklosti še vedno niso pozabili. Res je, da bi ljudje morali ločiti to, kar je božjega, od tega, kar je človeškega, a krivica zadene celega človeka in hudo preskušeni človek mnogokrat človeške krivice pripisuje Bogu in Cerkvi. Razume se, da so tako razočarani in preskušeni ljudje brez velike težave postali kmalu zatem žrtve protiverske propagande. Sovražstvo do krivice se je prelilo v sovražstvo do Njega, ki je vir vse pravičnosti, in do vsega, kar Boga predstavlja: do Cerkev, duhovnikov, cerkvenih in verskih ustanov. Sovražniki vere in krščanskega življenja so lahkoverne poslušalce brez težave prepričali, da so Cerkev in duhovniki sovražniki ljudstva in nasprotniki napredka in da sta edina ovira za nadaljnji razvoj prav vera v Boga in življenje po krščanskih moralnih načelih.

NARODNO EDINJASTVO

Vse to je bilo lahko doseči, ker sta mesto in mestna okolica, ki prihaja z mestom v vedno ožji stik in zvezo, bila že dalje časa po delavskem sloju pod vplivom veri nasprotnega delovanja. Ne smemo nadalje pozabiti, da je bilo predvojno delo za narodno edinstvo večkrat pod vplivom veri nasprotnih idej. Na žalost so se mnogi prepričali, da se boj za boljše bodočnost istoveti z odpravo vsega, kar je v zvezi z vero in Bogom. In koliko je še danes takih, ki tako mislijo in tudi ravna! Mnogo so si dali dopovedati, da je moči narodno neodvisnost in enakopravnost doseči le z odpravo vere. Mnogo je takih, ki v brezverstvu vidijo zagotovilo narodnega obstoja in napredka. Kako naj se čudimo, da so ti Boga zapustili in se mu izneverili? Bog je zanje le ovira na poti za doseg blagostanja in svobode.

STRAH PRED ZASMEHOVANJEM

Nekateri si ne upajo govoriti o Bogu ali ga priznati s svojim življenjem, ker se bojijo, da bi jih drugi zasmehovali. In prav ta napačni strah pred ljudmi je marsikoga spravil iz cerkve.

Človek prenese nasprotovanje, ker rodi v njem odpor. Pred posmehom pa je brez moči in obrambe.

Mnogi naši moški bi že priznali, da so pogrešili, ker so se oddaljili od verskega življenja; vrnil bi se v cerkev, a se bojijo, da se jim bodo drugi posmehovali.

DR. L. SKERL

TEROR V ALŽIRIJI

Po ustavitvi bojov v Alžirci se morajo francoski vojaki braniti pred napadi desničarskih rojakov pod vodstvom bivšega generala Salana. Zadnje dni sicer ne poročajo več o kakih večjih napadalnih akcijah tajne vojaške armade O.A.S., toda krvavi dogodki, do katerih je prišlo minuli teden v oblegani četrti Bal el Ued v glavnem mestu Alžiru, pričajo, kako »strašna slepota je človeka, da že Francoz imori Francoza brata«. Vse Francoze je mučno pretreslo dejstvo, da so pod streli Salanovih pristašev padli nedolžni francoski vojaki. Ciničnost, s katero so se nanje zahrbtno vrgli v začetku, ne da bi bili napadeni, je vzbudila v dušah Francozov nepopisno ogorčenje in odpor proti bratomornim morilecem. S tem početjem so si francoski desničarski skrajneži odtujili še zadnje simpatije, na katere so v upanju računali. — Zadnji dnevi so sicer potekali mirno, toda O.A.S. ne bo še mirovala kljub odkritemu političnemu in vojaškemu porazu, ki ga je doživela prejšnji teden. Skušala se bo prav gotovo na kak način maščevati. Gverilo je že napovedala. Zmagati in uveljaviti svojih zahtev ne bo pa uspela, kajti vojska se je izkazala poslušno De Gaulleu. In to je odločilno dejstvo.

Medtem se je že začelo izvajanje evianskih dogovorov glede prehodnega obdobja pred dokončnim glasovanjem o samoodločbi. Pretekli petek se je v bližini Alžira ustoličil začasni izvršni svet, sestavljen iz dvanajstih članov (od katerih so trije Francozi in ostalih devet Alžircev), ki ima nalogo v sodelovanju s francoskim visokim komisarjem za Alžirijo (Fouschetom) voditi notranje javne alžirske zadeve in pripraviti referendum o samoodločbi. Na razpolago ima policijo 60 tisoč mož. Predsednik sveta je

In tako se drug drugega bojijo. Nasprotniki se tega dobro zavedajo in tako stanje podpihujejo. Poslužujejo se tega sredstva na delu, v šoli, v javnosti in drugod.

Takega zasmehovalja in posmehovalja se poslužuje tudi veri nasprotni tisk. Mnogo bi se dalo povedati, če bi hoteli omeniti vse neumnosti, ki so jih listi po vojni objavili na primer proti veri in Bogu. Pravzaprav ne smemo reči, da so govorili proti ali da so skušali ovreči dokaze o bivanju Boga, da so ovrgli verske resnice ali moralne predpise. Za tako delo je treba strokovnjakov, ki dobro poznajo katoliški nauk. Takih pa med nasprotniki ni. Ko versko izobražen človek kaj takega bere, se posmeje, morda razhudi, a vrže list v stran. Preprost človek pa, kateremu manjka verska izobrazba, počasi se sprejema in si osvaja protiverske ideje, zlasti če so podane v zasmehljivi obliki in prikazujejo duhovnike kot čarovnike ali hudodelce ali, kar je še hujše, kot slabiče in nevedneže.

Po takem branju zgubi človek zaupanje v duhovnike in Cerkev in končno tudi v Boga, ki ga Cerkev in duhovniki predstavljajo. V takih primerih bi bilo ne samo koristno, ampak tudi potrebno, da bi bralci in poslušalci, ki take ideje berejo in poslušajo, povprašali za svet in pojasnilo duhovnika, šli poslušat kako primerno predavanje, vzeli v roke katoliški časopis. Pa se katoliškega časopisa prav tako bojijo, kakor se »hudici boji žegnane vode«. Torej oddaljite od Boga niso krivi samo nasprotniki božje ideje, ampak je je kriva tudi zanikrnost, ki jo kažejo katoličani.

POGAJANJAV ŽENEVI

Delo razorožitvene konference sedemnajstih držav v Ženevi je prešlo v drugo obdobje. Prvo obdobje se je zaključilo s predložitvijo in razpravo posameznih načrtov. Vsi se namreč strinjajo, da je razorožitev nujno potrebna in koristna v vseh ozirih, toda pota se ločijo, ko gre za to, kakšno pot naj pri tem uberejo. Ker je predlogov in načinov izvedbe razorožitvenega načrta mnogo in zelo različnih, so ustanovili poseben odbor, ki ima nalogo zbrati vse praktične predloge, ki bi prišli v poštev v začetni fazi izvajanja razorožitve. Doselej so zbrali na tej podlagi naslednje predloge: poljski zunanji minister Rapački je znova postavil svoj predlog o ustanovitvi neatomskega področja v Evropi, ki bi obsegalo Poljsko, Češkoslovaško in obe Nemčiji. Italijanski minister Segni se je pa zavzel za preprečitev vojne po pomoti ter prepoved vsemirskih raziskav v vojaške namene. Sovjetski minister Gromiko je zahteval, naj se sprejme kot začetna podlaga za nadaljne razgovore uvod sovjetskega načrta. Ameriški zunanji minister Rusk je spet poudaril vednoveljavno načelo o mednarodnem nadzorstvu ter ustanovitve ustrezne mednarodne organizacije za izvajanje razorožitve. Po mnenju kanadskega predstavnika bi morale države pred vsako izstrelitvijo umetnih satelitov v vesolje obvestiti tajništvo Združenih narodov; prepovedano bi moralo biti izstreljevanje vojaških naprav v vsemirje. V okviru ženevskih pogajanj sta se sestala ministra Gromiko in Rusk, ki sta med drugim obravnavala nemško vprašanje. Zaključno poročilo pravi, »da so razgovori bili odkriti in koristni in da so na teh zaznamovali precejšen napredek, kar se tiče izjasnitve tako skupnih kot razdvojalnih točk«. — V čem naj bi se konkretno ta napredek pokazal, ni povedano v poročilu. Vendar sodijo, da se v berlinski krizi ne bodo Sovjeti prenglali.

ODMEV

NA KENNEDYJEVE IZJAVE

Moskovska »Pravda« je zelo napadla Kennedyja zaradi izjav, ki jih je dal ameriškemur časnika

Gospodarski razvoj v Italiji

Po sklepu vlade, da poviša minimalne penzije vsem upokojenecem I.N.P.S., je sklenila povišati tudi obrtnikom vse pokojnine izpod 5000 lir na 10.000 lir. Razliko bo krila država, kar jo bo stalo okrog eno milijardo lir. — Socialna izboljšanja zahtevajo tudi kmečke organizacije neposrednih obdelovalcev, ki jih vodi poslanec Bonomi. — Prav tako je vlada na tem, da odobri še en pomemben socialen ukrep in sicer da prepove odpuščanje s dela žensk zaradi poroke. Doselej je namreč veljalo pravilo, da so jih ob poroki lahko odslovili, kar je bilo v mnogih primerih krivično. Ko bi zaradi novih družinskih bremen, ki so s tem v zvezi, bile žene še bolj potrebne zaslužka, so jih odslovili.

Nadalje je poslanska zbornica odobrila vladni načrt o modernizaciji italijanskih železnic. V o-

kviru tega načrta bodo v prihodnjih desetih letih porabili 1500 milijard lir.

Iz predloženega proračuna za dohodek in izdatke za finančno leto 1962-63 je razvidno, da se bodo državni dohodki povišali za okrog 400 milijard lir, izdatki pa za okrog 800 milijard lir. Primanjkljaj ostane torej več ali manj isti, to je okrog 400 milijard lir.

Proračunski minister La Malfa je podal na seji vlade poročilo o gospodarskem razvoju v Italiji v zadnjih desetih letih. Iz podrobne analize tega poročila je razvidno, da je bila gospodarska ekspanzija leta 1961 večja kot normalno v prejšnjih letih. Narodni dohodek se je zvišal za skoro 10% v primerjavi s 7% leta 1960. Prav tako so se močno dvignile investicije, tako privatne kot državne.

Alsopu in jih je ta objavil v listu »Saturday Evening Post«. Ameriški predsednik je namreč izjavil, da bi ZDA v gotovih okoliščinah na oborožen napad ne samo odgovorile z nuklearnim orožjem, ampak da bi v gotovih okoliščinah lahko prve sprožile jedrski spopad s Sovjetsko zvezo.

Te odločne opominjevalne izjave seveda Kremlju niso bile všeč. Sovjeti menijo, da lahko samo oni grozijo s posledicami atomske vojne. Zato pa bi bilo veliko bolje, namesto da se razburjajo nad takimi stvarmi, da bi pristali na kontrolirano razorožitev.

Razvoj argentinske krize

Prvič po strmoglavljenju Peronove diktature v septembru leta 1955, se je pri delnih volitvah za obnovo poslanske zbornice in pri volitvah številnih guvernerjev, objavila stranka *Partido justicialista*, ki združuje somišljenike bivšega diktatorja. Proti vsakemu pričakovanju je prav ta stranka dosegla velik uspeh. Vladna Frondizijeva radikalna stranka je izgubila večino v parlamentu in v najvažnejši pokrajini Buenos Aires je prodril Peronova desna roka sindikalist Framini. Takoj po objavi volilnih izidov pa so nastopili vojaški voditelji in postavili svoje zahteve: odstranitev notranjega ministra Alfreda Vitola, ki je dovolil nastop peronistom, razpust Frondizijeve vlade, razveljavitev volitev v tistih krajih, kjer so peronovci dosegli vidnejši uspeh, in imenovanje vojaških komisarjev na tista guvernerska mesta, ki bi na podlagi volitev pripadala peronovcem. Peronovci in komunisti so odgovorili s 24 urno stavko, Frondizi pa se je uprl zahtevi po odstopu in prošil za posredovanje generala Aramburuja, ki uživa mnogo simpatij pri vseh strankah in med vojaštvom. General Aramburu je v radijskem govoru priznal težak položaj in izrazil prepričanje, da samo vojska lahko jamči za ustavni red v deželi. Vojska pa odločno zahteva odstop Frondizija. Frondizi pa se je temu ponovno uprl, nakar so se oddelki vojske uprli in ga s silo odstavili ter konfinirali. Po ustavi je prevzel predsedstvo predsednik senata Guido, ki tudi sam pripada Frondizijevi stranki. Za Frondizija se je takoj izreklo več uglednejših osebnosti, med katerimi je tudi 15 guvernerjev. V znak protesta proti vojaškemu posegu je odstopilo večje število veleposlanikov. Ni pa prišlo do incidentov, katere pa je predvidevati za 1. maj, ko se bo pričela splošna stavka za nedoločen čas, ki so jo napovedali peronisti.

Medtem pa novoimenovani predsednik Guido skuša sestaviti vlado, ki mora biti po navodilih vojaških poveljnikov strogo protikomunistična in protiperonistična. Največje težave ima pri imenovanju ministrov za vojaški in zunanje politični resor.

De Gaulle v Turinu

Včeraj je prispel na uradni obisk v Italijo predsednik francoske republike general De Gaulle. V Turinu se je sestal z ministrskim predsednikom Fanfanijem. Za to srečanje vlada precejšnjo zanimanje.

KRŠČANSKI NAUK

Hoja za Kristusom

Tisti dan po Jezusovem krstu je Janez Krstnik pokazal dvema učencema mimoidočega Jezusa in je dejal: »Glejta Jagnje božje!« Ko sta učenca to slišala, sta šla za Jezusom. Jezus pa se obrne, in ko ju vidi, da gresta za njim, jima reče: »Kaj iščeta?« Odgovorita mu: »U-nik, kje stanuješ?« Veli jima: »Pojdita in poglejta!« Sla sta in videla, kje stanuje, in sta tisti dan ostala pri njem. (Jan 1, 35-39).

Kristus vabi tudi nas, naj hodimo za njim. Naš učitelj je in nas uči s svojo besedo in s svojim zgledom. V nas živi in nas razsvetljuje in krepi. On je naš najboljši prijatelj in nam stoji ob strani v vseh težavah našega življenja. »Kdor gre za menoj, ne bo hodil v temi, marveč bo imel luč življenja.« (Jan 8, 12).

Če hodimo za Kristusom, skrbimo pred vsem za božjo čast, za svoje zveličanje in za zveličanje svojega bližnjega. Jezus nas uči: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse se vam bo navrglo.« (Mat 6, 33).

Če hočemo hoditi za Kristusom, moramo biti povsem Kristusovi. »Nihče ne more služiti dvema gospodoma.« (Mat 6, 24). Zato moramo spolnjevati vse božje zapovedi in se moramo truditi, da se ogibljemo vseh grehov.

Ne moremo hoditi za Kristusom, če nismo pripravljeni tudi na žrtve. Kristus pravi: »Kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec.« (Luk 14, 27). Kdor pa mu sledi po poti križa in pogumno vztraja, temu Jezus obljublja: »Kdor zmagaja, mu bom dal, da sede z menoj na moj prestol.« (Skr. raz. 3, 21).

Jezusov učenec ne išče svoje časti. Zaveda se svoje ničnosti, je skromen in vedno pripravljen biti na uslugo bližnjemu. Kristus uči: »Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotek in iz srca ponižen.« (Mat 11, 29). Sv. Pavel piše: »Mislite tako kot Jezus Kristus. Samega sebe je izničil, podoba hlapca je nase vzel.« (Fp 2, 5, 7).

Jezus nas hoče pripeljati k popolnosti. On sam je njen najvišji vzor. Ta pa se kaže predvsem v ljubezni do Boga in do bližnjega.

Če smo z Jezusom združeni donajamo sadove za večno življenje. Z vsakim dobrim delom, ki ga v milosti božji opravimo, se nam poveča milost na zemlji in večno plačilo v nebesih. »Veselite in radujte se, zakaj vaše plačilo je veliko v nebesih.« (Mat 5, 12).

Večkrat se vprašaj, zlasti pri važnih odločitvah: Kaj bi Jezus storil na mojem mestu? Po tem se ravnaj!

Kardinal Mindszenty 70-letnik

Dne 29. marca je dopolnil 70 let madžarski primas in nadškof iz Esztergoma, kardinal Josip Mindszenty. Za katoličane in za vse kristjane ter za vse tiste, ki še časte in spoštujejo človekovo dostojanstvo in svobodo, je postal simbol človekovih pravic in vere, živ dokaz komunističnega zatiranja in zlorabe oblasti. Papež Pij XII. ga je leta 1944 imenoval za škofa v Veszpremu. Slovesnost posvetitve se je vršila istega leta 25. marca, ko je postala Madžarska pozorišče vojne. Leta 1945 ga je isti papež imenoval za naslednika pokojnega kardinala Seredija, s čimer je postal nadškof v Esztergomu in primas Madžarske. Na konzistoriju leta 1946 je bil imenovan za kardinala, dve leti kasneje, 8. februarja 1948, je bil aretiran. To pa ni bilo prvič.

Ze leta 1919, ko je bil župnik v Zalaegerszegu, je moral pretrpeti nasilje marksistov, ki so ga v teku revolucije Bela Kuna zaprli.

Tudi nacisti mu niso prizanašali. Nekaj mesecev po njegovi škofovski posvetitvi so ga skupno s 26 duhovniki aretirali, ker je obsodil Hitlerjevo novo poganstvo in preganjanje Judov. Z istim neukročenim pogumom se je uprl kot primas Madžarske proti zlorabam komunističnega režima. V številnih pastirskih pismih je povzdignil svoj glas v obrambo katoliških šol, društev in gibanj in istočasno protestiral proti deportacijam prebivalstva, zatrtju svobodnega tiska, svobodnih šol in kulture.

Komunisti so skušali uničiti njegovo moralno veličino kot neustrašnega branilca človeškega dostojanstva, resnice, pravice in svobode Cerkve s proslulim procesom, ki se ga še vsi spominjamo. V teku preiskave niso ničesar opustili, da bi uničili telesno moč in notranjo energijo, tako da so ga privedli na zatožni klop v stanju popolnega uničenja, ki mu ni dopuščalo nobene osebne pobude in nobene reakcije. Propaganda je skušala na vse načine izbrati njegova tako imenovana priznanja. Toda ta so nudila svobodnemu svetu samo mero nečloveških zablod neke diktature, ki ne pozna moralnih vrednot.

Bil je obsojen na dosmrtno ječo. Konec oktobra 1956 so ga v teku revolucije osvobodili. Imel je le toliko časa, da je lahko izpovedal, da njegovo srce ne goji ne sovraštva ne jeze do nikogar. Takoj nato pa so sovjetski tanki v grozoti in krvi potepali željo in voljo madžarskega naroda, da se reši tiranije. Od takrat živi

kardinal Mindszenty v zatočišču, ki mu ga je nudilo ameriško poslaništvo v Budimpešti, in preživlja svoje dni v branju in molitvi za svojo domovino.

Michelangelova »Pietà« bo odšla v Ameriko

Manjkata še celi dve leti do potovanja Michelangelove »Pietà« v Združene države, kjer jo bodo razstavili na mednarodni razstavi, a že je ves svet umetnikov razburjen in vznemirljen do skrajnosti. Marmornata umetnina neprecenljive vrednosti, ki smo jo doslej lahko občudovali v cerkvi sv. Petra v Rimu, se bo sicer vrnila v Rim, a strokovnjaki so mnenja, da bo to potovanje za marmor, ki je po njihovem mnenju »živ«, lahko usodno. Vsak najmanjši stresljaj zadostuje, da se v marmoru odprejo razpoke, ki bi umetnino, če že ne uničile, nepopravljivo poškodovale. Kip bodo z letalom prenesli v Ameriko. Po mnenju strokovnjaka umetnin Alfreda Frankfurterja Michelangelova »Pietà« nima cene, a če bi jo morali oceniti, bi njena vrednost brez dvoma prekoračila 5 milijonov dolarjev (to je 3 milijarde in 124 milijonov lir).

Sv. oče v procesiji po rimskih ulicah

Sv. oče je tudi preteklo nedeljo nadaljeval z obiskom postnih postaj. Podal se je v baziliko S. Maria in Monte Santo, kjer je 10. avgusta 1964 prejel mašniško posvečenje. Tu se je ustavil pred ploščo, ki spominja na ta dogodek. V procesiji se je nato sv. oče podal v bližnjo cerkev Santa Maria del Popolo, kjer je prisostvoval obredom postne postaje in nato naslovil na vernike govor. Izrazil je svoje veselje, da se je po več kot pol stoletju spet vrnil v cerkev, kjer je po milosti božji postal duhovnik. Priporočil je vernikom, naj se lepo pripravijo na veliko noč s tem, da bodo vsem odpustili, da bodo znali molčati, kadar je treba, in skrbeti, da bo njih duša vedno v miru z Bogom.

Za izseljence

Belgijski in italijanski ravnatelj katoliških ustanov za emigracijo sta odpotovala v Južno Ameriko, kjer bosta organizirala napovedano svetovno romanje emigrantov in beguncev v Rim ob 10-letnici

OBČNI ZBOR SLOKADA

V nedeljo 11. marca se je vršil občni zbor Slovenskega karitativnega društva v Trstu. Predsednik g. Marjan Živc in tajnik dr. Jože Prešeren sta pri obnem zboru podala obširno poročilo o delovanju društva. Tudi tukaj podajamo poročilo o društvu in o njegovem delovanju.

KAI JE SLOKAD?

Slovensko karitativno društvo ali kratko Slokad je dobrodelna organizacija slovenskih katoličanov tržaške škofije. Sedaj vstopa v petnajsto leto svojega delovanja. Ze leta 1945 so si nekateri slov. dušni pastirji v Trstu prizadevali, da bi organizirali pomoč potrebnim. Ustanovilo pa se je društvo 16. marca 1948.

V načrtu je bilo, da bi ustanovili odseke Slokada po vseh župnijah, kjer je slovenski duhovnik, v mestu in v okolici. V resnici so se tudi na mnogih krajih ustanovili: pri Novem Sv. Antonu, Sv. Ivanu, Sv. Vincencu, na Kontovelu. Ker pa sta se ustanovili še dve slovenski podporni organizaciji: Slovensko dobrodelno društvo in Slovenska Vincencijeva konferenca, zato je Slokad omejil svoje delovanje bolj na nekatere kraje.

Namen Slokada je, da podpira predvsem mladino, pa tudi druge osebe, zlasti take, ki jih ne podpirajo druge dobrodelne ustanove.

Prva leta po vojni so zavezniki delili precej velike podpore v živilih, obleki in v denarju. Slokad je bil le malo deležen tistih podpor. Sredstva je zbral z nabirkami in dobrodelnimi prireditvami. Potem ko so se po nekaj letih razmere uredile, je Slokad sicer še vedno dajal podpore kakšnim potrebnim odraslim, vedno bolj pa je osredotočil svoje delovanje na organiziranje poletnih počitniških kolonij za otroke in dijake.

POLETNE KOLONIJE

Za tržaške otroke je nujno, da gredo v poletju kam na deželo, zlasti na gorski zrak. Šola, življenje v mestu, dostikrat neprimerna stanovanja mladega človeka oslabijo in izčrpajo. Prva leta po vojni je bilo tudi pomanjkanje hrane in na deželo ni bilo mogoče iti tako lahko. Zato smo začeli misliti na organiziranje poletnih kolonij.

Ze leta 1946 sta slovenska kaplana v Ro-

janu in pri Sv. Ivanu peljala otroke na letovanje v Tomaj, kjer so se nastanili v šoli slovenskih šolskih sester. Leta 1947 smo prvič pripravili kolonijo za 300 otrok z vsega tržaškega ozemlja v Zabnicah pod Sv. Višarjami. Pozneje smo imeli kolonijo še trikrat v Kanalski dolini: leta 1948 v Naborjetu in leta 1949 in 1950 v šoli v Zabnicah. Za te štiri kolonije smo dobili pomoč v živilih od UNRA in iz sklada »Mednarodne pomoči«, nič pa nismo dobili za slov. otroke pomoči v denarju, kakor so jo prejele druge ustanove, ki so imele kolonije za italijanske otroke.

Poleg tega se je leta 1949 vršila kolonija za 180 otrok v Campolongo v Cadoru pod vodstvom italijanskega Rdečega križa, le deset naših učiteljic in en slov. katehet so bili z njimi. To je bila prva naša kolonija, za katero je prispevala javna oblast v denarju. Zaslugo za to sta imela zlasti tedanji šolski skrbnik Rubini in prefekt Palutan, ki sta se za naše kolonije zavzela. Leta 1950 je bila v Nabrežini pločana kolonija pod vodstvom gđc. dr. Lavre Abram. Od l. 1951 naprej pa tri slovenske dobrodelne organizacije dobivajo sredstva za poletne kolonije: Slokad, Slovensko dobrodelno društvo in Slovenska Vincencijeva konferenca.

Slokad je doslej imel vsako leto kolonijo v dveh izmenah po 100 otrok, eno za dečke in eno za deklice. Tri leta se je kolonija vršila v Rigolatu, dve leti v Enni nad Vicenzo, pet let v Paularu v videmski pokrajini in lani v Lamosano v pokrajini Belluno. Vseh otrok je bilo doslej na kolonijah okrog tri tisoč.

DIJAŠKE KOLONIJE

Javna oblast prispeva za kolonije samo za otroke do 13. leta. Potrebo po čistem zraku pa imajo tudi dijaki in dijakinje. Pripravili smo doslej 15 let zanje kolonije, največkrat v Ukvah pod Sv. Višarjami, en mesec za dijake in en mesec za dijakinje s povprečno udeležbo 25 fantov in 25 deklet, v petnajstih letih torej okrog 750. Slokad je prispeval za delno kritje stroškov, nekaj so dali udeleženci, ostalo je preskrbela Slovenska dijaška zveza. V živilih smo dobivali podporo od Pomoči ameriških katoličanov.

NAMEN IN POMEN KOLONIJ

Kolonije so velikega pomena za otroke, ker jim v poletnih mesecih nudijo priliko, da se telesno okrepé. Zdravje telesa pa ni vse. Slokad s svojim izvežbanim vodstvom nadzornic in dušnih pastirjev skrbi tudi za duhovni razvoj mladih ljudi. Življenje na koloniji, igre, sprehodi, izleti, vse to nudi veliko priliko, da se navadijo prave družabnosti, lepega obnašanja, da spoznavajo naravo, se naučijo narodnih in cerkvenih pesmi, imajo priliko, da iz-

SKUPNO ROMANJE V ASSISI

Odbor za skupno romanje v Assisi odgovarja na dve vprašanji:

V programu se govori o obisku Firenc, Pise in Siene. Nekaterim se zdi, da bo nemogoče obiskati kar tri tako važna mesta, in to še celo v enem dnevu. Kako nameravate organizirati obisk teh mest?

Lahko bi jih obiskali v enem dnevu, a od takega obiska ne bi imeli prav nobene koristi. Ustavimo se v Firencah. Namen je predvsem ogled mesta Firence, ki je tako bogato na umetniških in zgodovinskih spomenikih, da je vsako priporočanje odveč. Jasno je torej, da bo tisti romanj, ki Firenc še ni videl, gotovo ostal v Firencah in si mesto ogledal. Še premalo časa bo imel. Za romanje pa, ki Firence že pozna, bo dana možnost, da obiščejo Pizo ali Sieno. Torej eno ali drugo, nikakor ne oboje. Obisk bodisi enega kakor drugega mesta ni vedno lahek, čeprav mesti obisk zaslužita! Zato upamo, da bo marsikateri prav zaradi možnosti tega obiska izkoristil naše romanje. Ta-

vršujejo svoje verske dolžnosti. Življenje na koloniji je koristno zlasti za otroke edince, da se navadijo življenja v družbi.

Kolonije so velike važnosti, a pod vodstvom ljudi, ki čutijo odgovornost pred starši, ki so jim otroke zaupali, in pred Bogom! Mladega človeka je lahko v kratkem času pokvariti, dvigniti pa ga je mogoče le počasi in z velikim trudom.

TEZAVE IN OVIRE PRI DELU

Dobrodelne organizacije morejo storiti toliko dobrega, kolikor imajo poštvalnih ljudi, ki nesebično delajo v korist bližnjega, in kolikor imajo sredstev na razpolago.

Kar zadeva kolonije, je bilo najtežje prva štiri leta, ko smo se tako rekoč brez sredstev lotili tega odgovornega podjetja. Obrnili smo se do naših trgovcev v mesta, ki so razumeli potrebo kolonij, in so nam pomagali. Imeli smo tudi poštvalne učiteljice, ki so bile pripravljene zastopati delati za mladino. Otroci so bili po vojni v telesnem in duhovnem oziru zanemarjeni. Zadnja leta pa so vedno bolj razvijani. Kino, časopise, radio, televizija vzbujajo v njih dostikrat nezdrave težnje. Razumljivo je, da delo med tako mladino ni lahko. Poleg zadostne in zdrave hrane ji je treba nuditi tudi pravo vzgojo, jo navajati na resnične vrednote in ji kazati prave cilje.

Bliž Trsta ni gor. Otroci pa potrebujejo planinskega zraka, zato so bile vse kolonije Slokada od 180 do 300 km daleč. Stroški prevoza so narasli nekatera leta celo do pol milijona lir. Tudi najemina prostorov je večših znašala za dva meseca do tri sto tisoč lir. Vendar je Slokad rad prevzel ta bremena, samo da je mogel nuditi tržaškim otrokom v vsakem oziru koristno poletno letovanje.

NACRT ZA NAPREJ

Letos bo imel Slokad svojo gorsko kolonijo v provinci Belluno v Tambre, 900 m nad morjem. Kraj je nad jezerom Santa Croce v bližini gozdov. Obeta se, da bo zaradi položaja to ena najlepših kolonij, kar jih je Slokad doslej imel. Zato pričakujemo, da bodo starši letos radi zaupali svoje otroke Slokadu in jih bodo vpisali za letovanje v Tambre. Izvežbano vodstvo in krasen planinski kraj jamčita, da bo kolonija zadovoljila otroke in njihove starše.

Zanimalo pa se bo društvo, kakor se je doslej, tudi za druge potrebe; nudilo bo pomoč skavtom in skavtinjam, potrebnim dijakom in odraslim. Zeleti bi bilo, da bi se zbralo v njem še več nesebičnih in poštvalnih oseb, ki bi bile pripravljene v dejanju izvrševati krščansko zapoved ljubezni.

Odbor Slokada

FIRENZE - stolnica
Giottov zvonik
(1266 - 1336)
in kupola
Filipa Brunelleschija
(1377 - 1446)

Beseda o avtonomni deželi

Naš list je že večkrat in ob raznih prilikah pisal o ustanovitvi avtonomne dežele Furlanija-Juljska Benečija s posebnim statutom. Toda še nikdar ni bil ta argument tako aktualen kakor sedaj, ko se je nova Fanfanijeva vlada obvezala ta-koj ustanoviti to deželo in pozneje dati celotni državi deželni ustroj. To zadevo poznano zlasti s stališča raznih strank, ki so ga zavzele do ustanovitve dežele.

Italijanska ustava predvideva za celotno republiko ureditev po deželah (za sedaj je urejena samo po pokrajinah, provincah). Dežel pa je skupno v Italiji devetnajst. Od teh jih določa čl. 116 pet s posebnim statutom: Sicilija, Sardinija, Tridentinska-Gornje Poudižje, Dolina Aosta ter Furlanija-Juljska Benečija. Od teh so prve štiri že v veljavi, medtem ko čaka zadnja na ustanovitev. Te dežele imajo posebno avtonomijo bodisi zaradi različnih zgodovinskih in zemljepisnih vzrokov (Sicilija in Sardinija), bodisi zaradi prisotnosti narodnih manjšin (Tridentinska-Poudižje ter Aosta). Za peto, t. j. našo deželo, bi veljala posebna avtonomija tako zaradi ekonomskega položaja kakor zaradi narodnostno mešanega ozemlja.

Zadnja leta je bilo na parlamentarni ravni napravljenih več korakov v smeri praktične ustanovitve te dežele. Predloženi so bili različni zakonski osnutki, od katerih dva nasprotna si demokrščanska, ter ustanovljena posebna parlamentarna komisija, dalje pa ni šlo. Stališča političnih strank so dobro znana.

Za deželo so se, oziroma se potegujejo demokrščani, socialisti, komunisti ter v nekoliko manjši meri socialni demokrati in republikanci. Odločilo pa je nasprotje jejo liberalci in novočasisti. Slednji vidijo v novi deželi razkroj državne enotnosti, slovansko prodiranje ter okrepitev marksističnih sil. Liberalci pa ji nasprotujejo iz podobnih vzrokov, le da v zmernejši obliki, zlasti še v ekonomskem pogledu. Prav oni so bili krivi, da do sedaj demokratične vlade niso izvedle ustanovitve dežel (kot je dejal Fanfani), ker so vse čase po vojni vlado podpirali in ji seveda stavili svoje pogoje.

Kaj pa pravzaprav predvideva dežela Furlanija-Juljska Benečija? V bistvu gre za združitev treh pokrajin, Vidma, Gorice in Trsta v enotno upravno telo s širokimi zakonodajnimi pooblastili. Dežela namreč hoče decentralizirati zastareli državni ustroj in mnoge zadeve, ki so sedaj v roki rimske vlade, bi šle pod kompetenco deželne vlade. S tem bi se predvsem olajšala javna uprava, in to v korist vsega prebivalstva. Dalje bi mnogi dohodki deželni namesto osrednji državni upravi, kar bi deželo gospodarsko izredno dvignilo. Pod deželni okvir bi spadalo poljedelstvo, razne vrste šolstva, cestni ustroj, gozdom, turizem, razne industrije itd.

Pri vsem tem seveda se ustvarjajo pomembne, pa tudi brezkoristne polemike. Tako predvsem glede ustroja bodoče deželne vlade, skupščine in glavnega mesta nove upravne enote. Tu se že leta bje boj med Vidmom in Trstom za prvenstvo v deželi. Videm se sklicuje na številčno prvenstvo province (800.000 preb.) ter na poljedelsko bogastvo, Trst pa na pristanišče in politično-kulturni center dežele s svojimi 300.000 preb. Vmes bi ostala Gorica s 130.000 preb. Videm bi torej na vsak način prednjačil v deželni svet in seveda imel glavno besedo v vladi. To pa bi radi Tržačani, pa tudi Goričani preprečili. Po nekaterih podatkih naj bi na 60 deželnih poslancev prišlo približno 38 na Videm, 15 na Trst in 6 na Gorico. Drugi zopet predlagajo, naj bi volitve bile posredne, t. j. da bi deželne poslance volili pokra-

jinski svetovalci treh pokrajin in tako izvolili nekako podobno število poslancev. Vsekakor pa bo vse te razlike moral upoštevati statut, ki ga bo verjetno vlada sestavila na podlagi že predloženih osnutkov in po svoji uvidevnosti, da ne bo favorizirala ene pokrajine nasproti ostalima.

SLOVENC IN DEZELA

Seveda ne bo mogla vlada mimo treznega gledanja na pravice slovenskega prebivalstva, ki po nekaterih podatkih doseže 80.000 preb. Sedaj je edina prilika morda, da se preko deželne vlade pravilno izvede 6. člen ustave, ki zahteva zaščito narodnostnih manjšin. Dosedanji osnutki statuta so v tem oziru nepopolni: demokratski tega vprašanja v glavnem sploh ne načenjajo, dočim ga komunistični in socialistični podrobneje razčlenijo, čeprav se nepopolno.

Ko smo sedeli v zvezi s parlamentarno

debatu o novi vladi izjave o ustanovitvi dežele Furlanije-Juljske Benečije, smo pa ugotovili, da se tudi pri večinski stranki morda razmere spreminjajo. Tako je videnski poslanec Schiratti, govoreč o slovenski manjšini, dejal, da je nezaupanje Slovencev do Italije posledica zgrešene fašistične politike raznarodovanja in da je zato sedaj treba v tem oziru voditi demokratično in svobodoljubno politiko. Tržaški poslanec Bologna pa je na seji skupine demokrščanskih poslancev v odgovor na očitke opozicije o domnevnih okrepitvi slovenskih sil v deželi dejal, da se mora pač Italija kot demokratična država ravnati (do manjšin) po določilih ustave in prevzeti mednarodnih obveznostih.

Iz vsega tega upravičeno pričakujemo, da bo avtonomna dežela predstavljala pozitiven korak ne samo k splošnemu razvoju prebivalstva, ampak tudi slovenske skupnosti.

ZBORNİK KOLEDAR SVOBODNE SLOVENIJE 1962

Zbornik ni navaden koledar, kakor smo jih tukaj vajeni, je pa obširna knjiga velikega formata. Ima 264 strani drobnega tiska na finem papirju s 76 jasnimi ilustracijami, ki ponazorjujejo dogodke naših izseljencev razkropljenih po svetu.

Sodelovalo je pri sestavi zbornika nič manj kot 39 slovenskih književnikov pri naslednjih zaglavljih vsebine: 1) Razprave, dokumenti in pričevanja, 2) Naše Besede in Pesmi, 3) Našim možem v spomin, 4) Pogled v domovino, 5) Pisma iz domovine, 6) Iz študentovskega življenja v Sloveniji, 7) Izseljenki letopis, 8) Novice s Koroške, z Goriške, iz Trsta, Kanade, Brazilije, Čila, Venezuele, Avstralije in Argentine, 9) Prvi človek izven zemlje, 10) Izkaz književnih izdaj zamejskih Slovencev.

Kdor od nas se podvrže ne malemu trudu, da vsebino prečita, dobi vpogled v glavne dogodke naših izseljencev, ki so raztreseni po vsem svetu. Obenem spozna njih miselnost, ki jih navdaja po 17 letih prisiljenega odhoda od doma. Uvidi njih težave, pa tudi njih neomahljivo zvestobo do svoje slovenske domovine, da, ljubezen in zvestobo, katero se trudijo prenesti tudi na svoj v tujini rojeni naraščaj, ki ga vzgajajo v tem smislu.

Takoj na prvi strani Zbornika je podoba škofa Slomška z njegovim besedilom: »Materinski jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih starih; skrbno smo jo dolžni ohraniti, olupšati in zapustiti svojim mlajšim.«

Na vprašanje, odkod vzeti silo, da bi čimdalje vztrajali, odgovarja dr. Milan Komar v prvem članku zbornika »Drevo kot simbol« takole: »Ker smo bili proti svoji volji vrženi v veliki svet in postavljeni v težko preizkušnjo prilagoditve novim razmeram, se nam moreče in vztrajno zastavlja vprašanje, odkod vzeti silo, da ne omagamo in utonemo?« In odgovarja: »Sile so v naših duševnih koreninah.«

Odtod njih skrb za zasebne slovenske šole njih mladine, v katerih požrtvovalni člani emigracije poučujejo materinski jezik, topografijo in zgodovino Slovenije. Tam učijo slovenske pesmi in nastope na odrih njih mladež. Iz tistih duševnih korenin so se porajala njih društva za mladeniče in dekleta in se pišejo njih časniki in revije. Tam so se rodili slovenski do-

movi po raznih naselbinah itd. itd. Z eno besedo: naši izseljenci ljubijo svoj stari dom in svojo domačo besedo.

Seveda z režimom, ki sedaj v domovini vlada, ne morejo soglašati, ker nasprotuje njih veri in njihov demokratičnemu prepričanju. Sočustvujejo s trpljenjem domačega ljudstva, nad katerim komunizem dela svoje gospodarske poizkuse, širijo pa krščansko-socialna načela po nauku papeških okrožnic potom družbe »Družabna pravda«, ki izdaja list istega imena. Glede tega beremo v Zborniku pod naslovom: »Gospodarska edinstvo v povojni Jugoslaviji:« »Režim je sprva gledal gospodarstvo nove države edinoletno skozi prizmo industrializacije. Ves kapital, vse delo je bilo usmerjeno v postavljanje novih tovarn, vse druge gospodarske panoge so bile zanemarjene. Tuto je to napako spoznal in jo je leta 1952 imenoval gigantomanijo. Zmanjkalo je namreč vsled nje skladnosti v gospodarskem življenju ljudstva. Bridko je to okusil kmečki stan. Prizna pa Zbornik, da je nazadnje režimu le uspelo ustvariti gospodarsko edinstvo celotne države. In to je prvi temelj vsakega gospodarstva. Zato pravi Zbornik: Ta temelj je še poln napak, toda napake se dajo popraviti. Težko bo šlo, ki vs sistem ustave, postavodajalnih in izvršilnih organov sloni na oblasti komunistične partije. Brez njene volje in pristanka se v Jugoslaviji nič ne zgodi in se tudi ne more zgoditi.«

Da naši izseljenci ne morejo pozabiti hudih časov partizanske vojne in svojih tedanjih idejnih voditeljev, je razumljivo. Poglavlje »Našim možem v spomin« priča o tem. — Ni se temu čuditi, saj tudi jugoslovanski pisatelji kažejo isto vztrajnost v slikanju tedanjih časov in dogodkov, (Glej Mohorjeve knjige iz Celja za leto 1962.) — Leta 1940 do 1945 med našim narodom ne bodo tako zlepa pozabljena, saj se v naši književnosti leto za letom odpirajo rane, ki naj bi jih vendar enkrat čas zacelil, a jih ne more.

Dejstvo je, da imamo sedaj dve Sloveniji, eno doma, drugo v tujini. Tu in tam se nahajajo med intelektualci tudi prave kapacitete, ki izdajajo vedno nove publikacije — seveda v dveh smereh. Je pa le med njimi vsaj ena stična točka: ljubezen do materine besede in do rodnega doma.

Neka ženska je žela travo za živali in otroci so se igrali s pločevinastimi tablicami, na katerih so bila nekoč imena rajnkoh.

Mijo je poiskal grob duhovnika, o katerem mu je pravila ženska. Pokrit je bil z mahom in travo. Napis je bil komaj še viden. Sklonila sta se k njemu in brala: Tu počiva Alojzij N., 26 let župnik v tej vasi. Naj v miru počiva!

Spogledala sta se in obema je sijala žalost iz oči. Toliko let je bil med temi ljudmi in od vsega njegovega dela je ostal le zanemarjen grob. Vse drugo je bilo pozabljeno, skoro zabrisana vsaka sled na krščanstvo!... In ljudje so mislili le na jed in pijačo, na delo in počitek, prav kot voli, ki so jih vpregali v plug.

Otrokom, ki so ju spremljali, so se pridružili tudi večji fantje, ki so iskali prilike, da bi jima na skrivnem preluknjali kolesa. Tudi večje deklice so prišle in se posmehovale na račun Lenkine obleke. Zdelo se je, kot bi vohali, da sta Mijo

in Lenka dobra kristjana, in kot da se kakor zveri pripravljajo na napad. Obisk cerkve in pokopališča sta jih pekla. Ti meščani se vtikajo v stvari, ki zanje nimajo nobenega pomena. Smejali so se, a njih smeh je imel v sebi nekaj grozečega.

Ko sta Mijo in Lenka odšla, je krčmar, ki je bil tudi edini trgovec v vasi, stopil na prag svoje prodajalne in z rokami ob bokih gledal na ta dva tujca, ki si mista štela v čast, da bi prestopila prag njegove hiše.

Bilo je 15. avgusta, na lepi praznik Vnebovzetja, ko kristjani vsega sveta na poseben način častijo svojo nebeško Mater in krasijo s cvetjem njene oltarje... Petnajstega avgusta, ko belooblečena dekleta nosijo kip Brezmadežne v procesiji v Lurdu in drugod po Franciji in pojejo pesmi v čast naši ljubi Gospe, kateri so predniki zgradili toliko katedral in skromnih cerkvic...

Bilo je 15. avgusta...

(se nadaljuje)

PREVRAT V SIRIJI

Prejšnjo sredo je v Siriji nenadoma izbruhnil vojaški državni udar. Vojska je brez prelivanja krvi prevzela oblast. Odstavila je vlado in predsednika republike ter razpustila parlament. Vojaški odbor očita vladi, da ni izpolnila svojih obljub na socialnem polju, da pa je dovoljevala imperialističnim agentom, da so rovarili proti državnim koristim.

Na dan vojaškega prevrata je minilo točno pol leta, odkar se je Sirija ločila od Združene arabske republike. Po predvidevanjih nekaterih političnih opazovalcev, naj bi se sedaj Sirija ponovno zblizala z Nasserjem, vendar pa naj bi bila izključena kakršnakoli vrnitev v državno zvezo z ZAR. Vzroke tako hitrih sprememb v tej arabski državi je brez dvoma treba iskati v neurejenih gospodarskih razmerah.

V ponedeljek 2. aprila pa je v severnih predelih države izbruhnil nov upor, ki ga pa vodijo Nasserju naklonjeni častniki.

Po poročilih iz Beiruta naj bi skupina častnikov izrekla zvestobo Nasserju in naj bi zahtevala združitev z Egiptom. Častniki naj bi imeli zaslonbo pri prebivalstvu v mestih Aleppo, Lattakia, Homs, Hama in Deirozozor. Vrhovno vojaško poveljstvo v Damasku je proglasilo obsedno stanje in pozvalo vojsko in prebivalstvo, naj ostaneta enotna. Izreklo se je tudi za morebitno združitev z drugimi arabskimi državami in predvsem z Egiptom.

REVIJA „TRIESTE“

Nova številka revije Trieste prinaša nekaj zanimivih prispevkov, zlasti glede na tržaško gospodarsko krizo in problematiko. V tem delu vsebuje članek o dolgi pristaniški stavki, ki se je pred kratkim zaključila, o problemu premestitve velike zavarovalne družbe RAS iz Trsta v Milan ter načrt za industrializacijo Trsta. Tudi v tej številki sodeluje Pavle Merku. Tokrat priobčuje članek o glasbi na Hrvaškem, v prejšnji številki je objavil pregled slovenske glasbe. Giacomo Bologna piše o problemih nove vlade. Zanimiv je tudi kulturno zgodovinski del revije. Luigi Squarzina piše o tržaški uprizoritvi v Novem gledališču svoje igre »Tri četrtnine meseca«. Igra je tudi na programu Radia Trst A v izvedbi Radijskega odra. O fašizmu v Trstu v prvih letih nastopa piše Carlo Schiffrer. Po kratkem opisu tržaškega položaja po prvi vojni preide na zločinski napad na Balkan ter na streljanje na slovenskega duhovnika v cerkvi sv. Antona Novoga. To so bili prvi značilni napadi, ki so se nato ponavljali. Pisec poudarja, da je sama oblast takrat sodelovala, ter dokazuje, da je imela čisto dovolj moči, da bi se uprla nasilju, saj se je lahko uspešno uprla leta 1920 ob D'Annunziovem nastopu. Pisec zaključuje, da je bil že leta 1922 fašizem v Trstu popolnoma »zrel«.

Novice na koncu revije so zelo pestre. Med drugim najdemo oznako Titovega življenjepisa, ki ga je napisal bivši francoski minister v četrti republiki Edmund Naeglen in je izšel pri založbi Flammarion v Parizu.

Firenze - Uffizi - Palazzo Vecchio

Izlet Ljubljana - Rim

»Kompas« Ljubljana bo v času od 4. junija do 9. junija organiziral 6-dnevno potovanje za slovenske duhovnike v Rim z ogledom Firenz in Bologne. Potovanje bo organizirano tako, da se bo potovalo v eno smer z avtobusom, v drugo z vlakom (oz. obratno) ali v obe smeri z vlakom. To je prvič po vojni, da bo smela večja skupina duhovnikov v Rim. Vendar je vprašanje, kdo bo dobil dovoljenje, kajti mnogi so pri policiji slabo zapisani.

vendar pod drugačnimi pogoji, kot je bila prejšnja zveza. Združitev bi morala biti potrjena z ljudskim glasovanjem.

Položaj je vsekakor zmeden. Po zadnjih poročilih pa naj bi prišlo do nekega dogovora med vojaškimi predstavniki in naj bi bila oblast prepuščena civilistom. Kudiš naj bi bil potrjen za predsednika republike, sedem polkovnikov, ki je izvedlo državni udar 28. marca, pa naj bi se odločilo, da prostovoljno zapusti deželo in se umakne v Švico.

R A Z N O

Ogorčenje nad nemoralnim filmom

V Rimu so pretekli teden pred parlamentarci in kulturniki prikazali krstno predstavo Pasolinijevega filma »Nasilno življenje«. Publiko je ta skrajno nemoralni in spolzki film sprejela z ogorčenjem in proti platnu so letela gnila jajca in gnilo sadje. Med izvajanjem filma pa so v dvorani razlili več stekleničic amonijaka. V Italiji je nemoralnih filmov več kot dovolj in ne potrebujemo novih.

Vozni listek v Ameriko in nazaj - 191 tisoč lir

Plovna družba »Italia« je sporočila, da bo od 25. oktobra t. l. do 30. junija 1963 organizirala 25 procentne znižane vožnje na progi Evropa - Severna Amerika za skupine najmanj 25 oseb. Take vožnje bi stale v Ameriko in nazaj 191 tisoč lir v turističnem razredu z ladjama Saturnia in Vulcania in 272 tisoč lir v kabinah; na ladjah Colombo in Leonardo pa bo cena 222 tisoč lir in 282 tisoč lir. Iste ugodnosti bodo uvedli tudi v Ameriki, začevši z oktobrom 1962.

Za varnost Leonardove slike

V londonski galeriji slik bodo v kratkem razstavili Leonardovo sliko, ki predstavlja Mater božjo z Jezuškom, Janezom Krstnikom in sv. Ano. Ker je ta slika neprecenljive vrednosti, so organizirali okrog nje vrsto obrambnih naprav. Posebni aparati, skriti v steni, bodo slikali vse, kar se bo dogajalo okrog slike v razdalji 5 metrov, če pa se bo kdo sliki preveč približal, bo zazvonil signalni zvonček. Slika sama je prevlečena s posebno zaščitno maso in varnostna služba okrog slike je nepretrgana.

Radio Trst A

Teden od 31. marca do 7. aprila 1962

Nedelja: 11.30 Oddaja za najmlajše: »Ognjeni ptič«. — 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. — 17.00 Za smeh in dobro voljo (ponovitev). — 18.30 Obisk v naši diskoteki. — 21.00 Ljudska opravila in opasila: (13) »Prvo pomladansko delo«. — 21.30 Koncert Tržaškega kvarteta.

Ponedeljek: 18.00 Italijanščina po radiu - 22. lekcija. — 19.00 Postni govori: dr. L. Suštar: (10) »Kristus - Pot, Resnica in Življenje«. — 20.30 Samuel Barber: »Vanessa«, opera v treh dejanjih.

Torek: 18.00 Sola in vzgoja: »Psihoanaliza kot pomožna pedagoška veda«. — 18.30 Koncerti v Augusteu: »Zadnje obdobje 1925-1938« - 3. oddaja. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.00 Ilustrirano predavanje: (2) »Balkanski ples«. — 21.30 Koncert tenorista Mitje Gregorača, pri klavirju Pavel Sivic. — 22.00 »Giovanni Pascoli ob 50-letnici smrti«.

Sreda: 18.00 Slovenščina za Slovence. — 18.30 Italijanski operni pevci: (15) »Giuseppe Di Stefano«. — 20.30 »Krokodil v mestu«, radijska drama. — 22.00 Karol Szymanowsky: Stabat Mater, za soliste, zbor in orkester.

Četrtek: 18.00 Radijska univerza: msgr. J. Ukmar: (9) Iz zgodovine vesoljnih cerkvenih zborov: »Vatikanski koncil«. — 19.00 Izumi, ki so zblizali ljudi: (3) »O radijskih valovih«. — 20.30 Simfonični koncert.

Petek: 18.00 Italijanščina po radiu - 22. lekcija. — 18.30 Skladbe sodobnih jugoslovanskih avtorjev: Koncert za klavir in orkester. — 19.00 Postni govori: dr. L. Suštar: (11) »Kristus in njegov Oče«. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Noviče 19. stoletja - Giovanni Procacci: »Grove«.

— 22.20 Glasba za klavičembalo: Scarlattijeve Sonate.

Sobota: 13.30 Države v lahki glasbi. — 15.30 »Krupan mlajši«, igra v štirih dej. — 17.45 Dante Alighieri: Božanska komedija - Nebesa - 22. spev. — 19.00 Pomenek s poslušalkami. — 20.40 Mariborski zbor »Slava Klavora«. — 21.00 Koncert za violino in orkester.

PIERRE L'ERMITTE

Najboljša izbica

POVEST DOBRIH LJUDI

Prvi dvomi

»In ne čutite pomanjkanje duhovnika?« je vprašal.

Ženska je udarila v smeh. »Pomanjkanje duhovnika? Kaj naj naredimo z njim? Niti na misel nam ne pride.«

Fant in dekle sta bežno pozdravila in odšla. Peljala sta kolesi ha roko in šla ob njih, da bi si ogledala vas. Ob cerkvi je bila zapuščenca hiša, ki ji je nad vrati visel polomljen križ. Sklepala sta, da bi to moralo biti župnišče. Dekle in fant sta videla v ozadju zaraščeno vrta in na hodniku je ležal erknjen maček. Šla sta naprej in prišla do pokopališča, ki je tudi bilo vse zaraščeno in zapuščeno.

Razprava o občinskem proračunu

Slovenski svetovalci so predlagali zgraditev novega poslopja za slovenske šole

V ponedeljek 2. t. m. je goriški občinski svet začel razpravljati o proračunu za tekoče upravno leto. Proračun izkazuje 1.997.170.000 lir dohodkov in ravno toliko izdatkov.

Po prečitaniu uvoda in kratki razlagi odbornika za finance je prvi dobil besedo zastopnik skupine slovenskih svetovalcev, ki so bili vsi trije navzoči (dr. Sfiligoj, dr. Kacin in dr. Bratina). Dejal je, da je letošnji proračun bolj prožnega značaja in zato daje upanje, da se bodo upoštevali tudi predlogi slovenskih svetovalcev, ki so jih v pestrem številu predložili že 13. novembra. Še predtem so slovenski svetovalci predložili tudi zahtevo, naj se obnovi avtobusni promet iz mesta v Pevmo in na Oslavje ter nazaj in dostavili tudi natančen urnik.

Slovenski govornik je v imenu svoje skupine izjavil, da se strinja z odločitvijo odbora za sestavo posebne komisije, ki naj vzame v pretres vso zadevo avtobusnih uslug glede osebnega prometa. Ponoval je zahtevo od 13. novembra, naj se potegne do vseh hiš iz Sentmavra, tudi ob vznožju vasi, vodovodna mreža in električna razsvetljava. In z ozirom na zakon za pomoč goriškim krajem, ki zajame tudi področje Sentmavra, je priporočil odboru, naj sliši mnenje prizadetega ljudstva in sestavi poseben načrt za vse, kar ljudstvo potrebuje: vodo, luč, ceste in tudi popravilo hiš in drugo.

»Prav je ravnal odbor,« je nadaljeval slovenski svetovalec, »ko je prosil gospoda župnika iz Pevme, naj sliši mnenje domačinov glede kraja, kjer naj bo pokopališče. To je g. župnik tudi že storil in izgleda, da si ljudstvo želi ohraniti dosedanje pokopališče, ki pa naj se primerno uredi.«

Nato je omenil še potrebo Podgore in Štandreja ter raznih krajev mesta in ponovil pismeni predlog svoje skupine z dne 15. marca, naj se zgradi nova stavba za slovenske šole, ker ona v ulici Croce ni več niti primerna niti zadostna.

Ker je razprava še v teku in bo zaključek iste posebnosti zanimaj našo javnost, se bomo k zadevi še povrnili. Danes pa vemo povedati, da imajo naši svetovalci dobro upanje, da bodo njihovi predlogi, tudi kar zadeva zgradbo novega šolskega poslopja, v glavnem sprejeti.

Razgovori za vračanje kulturnih spomenikov

»Uradni list« je pred kratkim prinesel besedilo dogovora med Jugoslavijo in Italijo, s katerim sta obmejni državi uredili vračanje kulturno-zgodovinskih predmetov in umetniških vrednosti, ki so jih vojni dogodki prisodili tej ali oni državi. Zdej je vprašanje rešeno tudi, ker je zadeven material že v rokah novih lastnikov. Med drugim je Italija vrnila Jugoslaviji občinsko knjižnico iz Zadra; knjižnico frančiškanskega samostana na Kostanjevici; nekaj arhivskega materiala iz tržaškega državnega arhiva; več del znanih slikarjev in 46 zvonov, ki so jih med zadnjo vojno sneli z zvonikov, da bi jih raztopili (te so ohranili zaradi umetniške vrednosti); del speleološkega muzeja v Postojni, ki so ga pred koncem vojne odnesli v Italijo.

Načrti za tržaški grad

Tržaška turistična ustanova se zanima za načrt, po katerem bi pokrili dvorišče tržaškega grada z velikanskim in prozornim dežnikom, ki bi v poletnih mesecih obvaroval gledalce raznih glasbenih in folklornih predstav, ki jih prirejajo poleti za povečanje turizma.

Avtobusi namesto tramvajev

Pri Aecgatu se ukvarjajo z načrtom, da zamenjajo sedanje tramvaje na progi št. 6 z modernimi avtobusi. S tem bi lahko zelo izboljšali cesto iz Trsta do Barkovelj.

Dinamični atentat na stanovanje prof. Schiffererja

V nedeljo zvečer so neznanci povzročili eksplozijo peklenškega stroja, ki so ga postavili na okno vile prof. Schiffererja, predstavnika Italijanske socialdemokratske stranke in organizatorja ciklusa pre-

Štipendije za dijake kmetijskih šol

Dijaki kmetijskih šol, ki imajo najmanj tri leta stalno bivališče na Goriškem, lahko vložijo prošnjo na kolkovanem papirju za 100 lir na tajišstvo pokrajinske uprave v Gorici za štipendije, ki jih je ista razpisala. Rok poteče 30. aprila. Štipendije so naslednje: 1) ena štipendija v znesku 200 tisoč lir za dijake višje kmetijske šole ali univerze; 2) dve štipendiji po 130 tisoč lir za dijake kmetijske tehnične šole; 3) tri štipendije po 90 tisoč lir za dijake srednje kmetijske šole; 4) 17 štipendij po 10 tisoč lir za učence strokovnih kmetijskih šol.

Smrtna kosa

V Gorici je v 74. letu starosti umrla Angela Gratton por. Ristits, mati stolnega kanonika msgr. Alojzija Ristitsa in žena znanega trgovca v Gorici. Pogreb je bil v stolni cerkvi v sredo popoldne s pogrebno mašo. — Msgr. Ristitsu in preostalim naše sožalje, pokojnici pa večni mir!

Poletni urnik trgovin

S prvim aprilom je stopil v veljavo poletni urnik trgovin. Trgovine jestvin, drogerije in druge bodo popoldne odpirali ob 16^h in zapirali ob 19.30, manufakture pa bodo odpirali popoldne ob 15.30 in zapirali ob 19.30. Mesnice bodo odslej ob nedeljah odprte.

F I L M

V GORIŠKIH KINODVORANAH od 4. do 11. aprila

VERDI: Il segugio (Oz)

L'anno scorso a Marienbad (Oz)

Angeli con la pistola (O)

CORSO: Area B2 attacco (O)

Splendore nell'erba (P)

VITTORIA: Mondo nella mia tasca (Sl)

Il mio mondo muore urlando (Oz)

Venere Creola (P)

CENTRALE: Le 4 spade (O)

Sindacato del crimine (Sl)

Gordon il pirata nero (V)

STELLA MATUTINA:

Molokai l'isola maledetta (V)

Opomba: V = za vse; O = za odrasle; Oz = za odrasle s potrebno zrelostjo; Sl = moralno slab film; P = prepovedan.

davanj »Trideset let italijanske zgodovine«. Neznanci torej, ki pa postanejo zaradi barve svojih srajc kaj kmalu znani, so se zopet lotili svojih priljubljenih metod obračunavanja s političnimi nasprotniki. Tokrat bi atentat lahko povzročil tudi smrtno žrtev, 92-letna tašča prof. Schiffererja se je v trenutku eksplozije mudila nekje v bližini sobe, kjer je bila postavljena bomba, in je dobila precej resne poškodbe, ki bi pa lahko bile mnogo hujše.

Vse politične skupine so izrazile svoje ogorčenje nad atentatom in svojo solidarnost do prof. Schiffererja.

Tehnika atentata je podobna drugim, ki so bili izvršeni v zadnjih letih na Tržaškem. To daje misliti, da jih je zakrivila ista roka ali ista skupina ljudi, spontano nastane vprašanje, kako to, da krivci ostanejo vedno nezakaznovani?

Mimogrede naj povemo še, da so isti neznani pretekle soboto ponoči s krepkim udarcem razbili marmornato tablo s slovenskim napisom, in to v pravem središču mesta.

Repentabor

Odmevi na zadnje dogodke v zvezi z glasovanjem o občinskem proračunu se še niso povsem polegeli in se verjetno tudi tako kmalu ne bodo. Gre namreč za preveč važno zadevo, da bi šla kar tako v pozabo. Repentaborcem je treba dati vso čast in priznanje, da se zelo zanimajo za javne zadeve svoje občine. Prav je tako, ker s tem dokazujejo, da so sposobni se sami upravljati in da zato ne potrebujejo nobenih botrov »z boršami« iz Trsta, da bi jim pamet solili.

Nedeljski »Primorski dnevnik« poziva SL, naj pove, kakšne tehtne razloge ima proti sedanjemu občinskemu proračunu, kakor da bi repentaborci volivci bili tako nazaj s kartami, da tega ne bi vedeli. Ker pa nekateri iz Trsta tega ne morejo ali nočejo

Predsednik romarskega odbora, dr. Lojze Skerl, bo v nedeljo 8. aprila ob 18. uri v Marijinem domu (v Trstu - ul. Risorta, 3) govoril o romanju (govor bo s skloptičnimi slikami).

Vabljeni!

razumeti, naj navedemo nekaj dejstev, o katerih vedo že vsi vrabci na strehah:

1. Občinska uprava je do zadnjega zavirala dostop v občinski svet sposobnim občinskim svetovalcem opozicije (Slovenske liste); 2. pri sestavljanju proračuna niso sploh vprašali za mnenje ali pripombe opozicije; hoteli so pa, da bi za njihov proračun glasovali! 3. kako naj bi opozicija glasovala za proračun, če se niti vsi svetovalci večine (»Enotne občinske liste«) niso z njim strinjali; 4. ko je kak svetovalec SL vprašal za pojasnila o postavkah proračuna, mu je odgovoril g. občinski tajnik, namesto *izvoljeni* odborniki. S tem je »Enotna lista« pokazala zelo malo samostojnosti.

Končno bi repentaborci volivci upravičeno radi vedeli od »Primorskega dnevnika«, kako je točno potekala celotna razprava o proračunu na zadnji seji, kakšne rezultate so dala posamezna glasovanja in kakšni so bili »tehtni« razlogi, da je prišlo do drugega glasovanja.

Sv. križ pri Trstu

Sv. misijon. - Od 25. marca do 1. aprila t. l. smo imeli sv. misijon, ki sta ga vodila čč. gg. misijonarja dr. Jakob Kolarič in Ludvik Savelj.

V soboto zvečer je velik razsvetljen križ z zvonika prvi začel vabiti Križane k sv. misijonu. Naslednje jutro pred prvo sv. mašo pa je veliki zvon, ki molči že leto dni zaradi okvar, ki so nastale v zvoniku zaradi prevelikih zvonov, naznanil zač-

tek sv. misijona. Kljub hudi burji in mrazu je bila udeležba prvi dan misijona zadovoljiva.

V torek so opravili otroci iz osnovne in strokovne šole svojo velikonočno dolžnost. V petek popoldne smo imeli pogreb pokojnega Marija Sedmaka, ki se je ponorečil na delu. Cerkev je bila nabito polna. Zato je g. misijonar govoril navzočim o smrti, ki bo prišla po nas sam Bog ve kdaj in kje in o nespametnem odlašanju s spreobrnjenjem na zadnjo uro. Govori med tednom so bili srednje obiskani.

V nedeljo je bil zaključni dan sv. misijona. Pri prvi sv. maši je bilo toliko sv. obhajil kot jih je navadno za veliko noč. Sv. misijon smo zaključili zvečer z evharistično procesijo po vasi. Udeležba je bila proti pričakovanju, zaradi neugodnega vremena, precej dobra. V ponedeljek jutraj smo opravili še sv. mašo in molitve za pokojne križke dušne pastirje in župljane.

Kakšen je uspeh misijona, je sedaj težko reči. Mnogi sklepi so bili storjeni. Če jih bomo držali, bo versko življenje v župniji mnogo boljše. Zlasti se bo to poznalo pri nedeljski službi božji. Tudi pri skupnem velikonočnem sv. obhajilu se bo poznalo, da smo imeli pred kratkim misijon v župniji. Kajti nemogoče je, da bi osebno dušnopastirjevo vabilo, vabilo misijonarjev, zlasti pa vsakovečerna molitev za spreobrnjenje najbolj zakrnjenih grešnikov med misijonom, ne gani in omeščala vsaj nekaterih. Zato bomo še naprej vsak dan po sv. maši pa tudi sicer molili, da bi vsi naši župljani pravočasno spregledali svojo slepoto in zmoto, v katerih živijo, se otresli nespametnih obzirov in strahu pred ljudmi in se vrnili skesani, če prej ne, vsaj pred smrtjo v naročje svoje matere sv. Cerkve.

Vrsta vzgojnih večerov

V torek, sredo, četrtek in petek so organizirale šole in župnišča v zgoraj imenovanih vaseh vzgojne večere, ki so bili namenjeni staršem ter bodočim očetom in materam. Namen teh večerov je bil, pomagati staršem pri njihovem težkem delu pri vzgoji otrok. Med nas sta prišla predavatelja prof. Ivan Theuerschuh in prof. Maks Šah, ki sta se predstavila s predavanji »Mi in naši otroci« ter »Dom, šola, cerkev«. Njunima tehtnima govoroma so udeleženci sledili z zanimanjem in so radi posegali v debato.

Tretji večer pa smo prisostvovali filmoma »Jutri bo prepozno« in »Slamnat mož« (v Bazovici), ki sta se dotaknila problemov, kako vzgajati otroke (s palico ali dobro besedo) ter v kakšni družini naj ne raste otrok.

Udeležba je bila pri vseh večerih popolna, vendar zaradi važnosti večerov zelo pomankljiva. Mnogo mater se vabilu ni odzvalo — še več — skoraj z omalovaževanjem so gledale na ves trud prirediteljev. Očetov pa ni bilo — razen nekaj častnih izjem. Morda se očetje ne zavedajo, da imajo tudi oni nalogo pri vzgoji otrok? Da, ni dovolj, da so otroci siti in obuti! Dekleta in fantje so imeli do deset zastopnikov vsak; k filmu se jih je potrudilo nekaj več. S teh vzgojnih večerov so veliko odnesli tisti, ki so prišli. Izrazili so se, da bi taka predavanja zelo koristila, če bi jih večkrat obnovili.

Nekaj izjav:

Mati: »Mnogo novega sem čula. Trije večeri so prehitro minili. Hotela bi, da nas vzgojeslovci še obiščejo.«

Oče: »Prvi večer sem z nevoljo šel na predavanje; toda to me je tako pritegnilo, da sem prišel zraven še drugi in še tretji večer. Kdor se ni udeležil teh večerov, je veliko zamudil — posebno očetje.«

Fant: »Ti trije večeri se vsekakor razlikujejo od večerov v gostilnah in v barih ob jukeboxih. Stik, ki sem ga imel s predavatelji in učitelji, mi je mnogo dal. Vem, da me v zakonu čaka težka naloga. Držal se bom navodil, ki sem si jih pridobil pri teh sestankih.«

Dekle: »S takimi problemi sem se prvič srečala. Težki so. Zato bom rada prisluhnila podobnim predavanjem.«

Materinski dan v bazoviški dvorani

Krona teh večerov je bila prireditev v Bazovici s sodelovanjem vseh otrok iz šol v Bazovici, Gropadi in na Pesku. Starši in ljubitelji otrok so do kraja napolnili dvorano. Med slednjimi smo opazili prof. Theuerschuha z ženo, ravnatelj osnovnih šol na Opčinah, iz Sv. Ivana, Doline ter šolskega nadzornika, gospoda Boleta.

V uvodni besedi je g. učitelj Miro Presl pozdravil navzoče in se zahvalil občinstvu za velik obisk. Želel je dobrodoščilo visokim gostom.

Prvi so nastopili otroci s Peska, ki so le-

po podali ljubko igrico »Mamiči za god« in nato še dve recitaciji.

V prvem odmoru je dr. Stanko Janežič v krasnih besedah orisal lik slovenske matere, kakšna je in kakšna bi morala biti. Sledil je nastop otrok iz gropijsko-padriške šole s šaljivo enodejanko »Gostilna pri stricu Fičfiriču«, ki je prinesla mnogo smeha in dobre volje. Zatem so vsi otroci iz te šole zapeli še dve pesmi.

Prof. Theuerschuh je v drugem odmoru podal nekaj koristnih navodil družinskim očetom.

Nato so nastopili otroci iz bazoviške šole, ki so odigrali pravljico igrice »Noč v gozdu« (za to priliko napisal Miro Presl). Zadnji je bil nastop vseh osnovnošolskih otrok, ki so navdušeno zapeli pet pesmi. Vsi otroci in učiteljstvo zaslužijo pohvalo za prijeten in koristen večer.

AM

NEKAJ KRATKIH VESTI

Letos obiskuje univerzo sv. Ksaverja v Bogoti v Kolumbiji 7.131 gojencev. Največ jih je vpisanih na medicinski fakulteti, namreč 530; 360 na pravni fakulteti in 352 na tehnični fakulteti.

V kratkem bo izšla peta knjiga japonske izdaje sv. pisma, Prevod je oskrbel frančiškanski biblični zavod iz Tokia.

Katoliški tednik »Umafica« v jeziku zulu, ki so ga ustanovili leta 1930 misijonarji iz Mariannahill, je dosegel 20.000 naklade.

Preteklo soboto je bil liturgični praznik sv. Gabrijela, ki je zaščitnik telekomunikacij. Ob tej priložnosti so na Dunaju odprli razstavo znamk, ki so prežete s krščanskimi motivi. Razstavo je organiziralo avstrijsko katoliško društvo sv. Gabrijela.

Nadškof iz Bologne kardinal Lercaro bo po italijanski televiziji enkrat na teden komentiral evangelij sv. Luka. Z vrsto teh oddaj bo pričel v četrtek 5. aprila.

V Rim je prispel tokijski nadškof kardinal Peter Tatsuo Doi, ki bo ostal v Rimu 15 dni, kjer se bo udeleževal del glavne pripravljalne komisije za drugi vatikanski cerkveni zbor, ki bo v tem času imela svoje novo zasedanje.

Ko si zagledal luč sveta, si ti jokal in tvoji so se veselili; živi tako, da boš ti vesel, ko zapustiš svet, drugi pa da bodo žalovali.

(Karl Gerok)

S prostaškimi in slabimi ljudmi občaj hladno, vendar ne pomosno, ker orientalski pregovor pravi, da samo mraz strdi in drži blato, da ti ne umaže nog.

(Platen)

Osnovna šola v Rojanu

privedi v nedeljo 8. aprila

Materinsko proslavo

Na sporedu so prizori, petje in deklamacije. Med odmori srečolov. — Začetek ob 17. uri. Vabljeni!

ZA DOBRO VOLJO

MOLITEV PRED JEDJO

Ko je bil nekoč angleški kralj Karel II. v hudih denarnih zadregah, je med različni izdatki, ki so se mu zdeli nepotrebni, črtal tudi brezplačno hrano dvornega kaplana.

Kaplan je vsak dan pri kraljevi mizi po navadni molitvi pred jedjo dostavil še: »Bog nam ohrani kralja in blagoslovi naš obed.«

Ko je pa zvedel, da mu kralj ne mara več dajati brezplačne hrane, je takoj drugi dan pri kosilu po molitvi pred jedjo obrnil tisti stavek: »Bog nam blagoslovi kralja in ohrani naš obed.«

Kralju je ta duhovit preobrat v molitvi bil tako všeč, da je takoj preklical tisto odredbo in pustil še nadalje kaplanu brezplačno hrano.

Velik del človeštva porabi prvo polovico življenja, da si pokvari drugo.

(La Bruyere)

Ljubi svojega bližnjega — toda ne izderi plota med njim in teboj, uči star pregovor.

OBVESTILA

V ROJANSKI ŽUPNI CERKVI bo v četrtek, petek in soboto (12., 13., 14. aprila) duhovna priprava za Veliko noč. Govoril bo g. župnik Marijan Živic. Govori bodo zvečer ob 8^h. — Vabljeni!

APOSTOLSTVO MOLITVE sporoča, da se bo vršilo romanje k M. B. na Konknel pri Opčinah na velikonočni ponedeljek, 23. aprila. — Za vpisovanje in vse potrebe se oglašite pri g. fotografu Kleindienstu na Travniku.

TRIDNEVNICA ZA MOZE IN FANTÉ V GORICI. V četrtek, petek in soboto pred oljčno nedeljo (12., 13. in 14. aprila) bo pri Sv. Ivanu ob 8.30 zvečer posebna tridnevna za moze in fante kot priprava na velikonočno sv. spoved. Priložnost za sv. spoved vsak dan pred pridigo in po njej, zlasti še v soboto 14. aprila. — Na Oljčno nedeljo, 15. aprila, bo ob 9. uri skupno sv. obhajilo na Travniku. Med sv. mašo bo petje Pasijona.

TRIDNEVNICA ZA DEKLETA IN ŽENE, ki se je začela danes jutraj (5. apr.) v stolnici, se zaključi v nedeljo 8. aprila ob 4^h popoldne prav tako v stolnici. Zadnji dan bo govoril č. g. M. Mazora.

GOSPODINJSKO POMOČNICO za dopolnske ure išče slovenska družina v Trstu. Telefon 91652

VELIKONOČNI GOVORI ZA TRŽAŠKE VERNIKE. Kakor vsako leto, privedi Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu govore za duhovno pripravo za Veliko noč. Govoril bo prečastiti msgr. Natal Silvani dne 8., 9. in 10. aprila ob 19.30. Dne 11. aprila bo ob 6.30 zjutraj sv. maša tudi v kapucinski cerkvi na Montuzzi. — Toplo so vabljeni vsi tržaški verniki.

DAROVI

Za Katoliški dom: M. F., Gorica 10.000; K. S. O., Gorica 2.000; Anton Zele, Anglija 3.480; N. N. 10.000; Franc Drašček, Fraticija 660; Salezijanci v Marijanišču na Opčinah 3.000; dr. Jezernik, Rim 5.000; msgr. Janez Vodopivec, Rim 5.000; S. B., Gorica 2.000; Franc Bonča, Anglija 8.700; F. P., Gorica 1.000; N. N., Gorica 5.000; družina Gomišček, Gorica 5.000; družina Košuta, Gorica 1.000; Rafael Lestan, Gorica 1.000; Ida Simčič Srebrnič, Kanada 4.300; Jožef Cernic, Vrh 5.000; Jožef Perin, Steverjan 2.000; N. N., Gorica 800 lir.

Za Katoliški glas: N. N., Ferrara L.5.000.

Za Zavod sv. Družine: Milka Velikonja 400 lir.

Za Alojzjelvišče: N. N. 8.000; Marija Leban 1.000; Goričan 1.000; družina Podgornik 1.000; N. N. iz Steverjana 2.000; Milka Goričan iz New Yorka 3.080 lir. — Bog povni vsem dobrotnikom!

OGLESI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7⁰⁰ davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici